

УДК 37.091.3-053.5

Костюк Н.В.¹, Залановська Л.І.²

¹студ. гр. УФКСз-311м НУ «Запорізька політехніка»

²канд. психолог. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ КОРЕКЦІЇ ПРОСОДИЧНОЇ СТОРОНИ МОВЛЕННЯ ЗАСОБАМИ ЛОГОРИТМІКИ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМ МОВЛЕННЯ

Статистика розвитку мовлення у дітей старшого дошкільного віку свідчить про те, що щороку збільшується кількість дітей із порушенням мовлення, в тому числі просодичної її сторони. Адже саме просодичні характеристики мовлення впливають на його інтонаційне забарвлення та є важливим компонентом комунікативної функції.

Крім того, важливість розвитку та корекції просодики дитини підтверджується залежністю цієї сторони мовлення із психофізичним станом дитини та тим, що ця сторона мовлення є передумовою розвитку писемного мовлення.

Корекція просодичної сторони мовлення у дітей старшого дошкільного віку з порушенням мовлення має включати в себе логопедичну роботу над наступними акустичними характеристиками мовлення, як: мелодика, тон вимови, темп та ритм, темпоритмічна організація, паузи під час розмови, інтенсивність та насиченість мовлення.

Однією із методик, яка в змозі забезпечити корекцію просодичної сторони мовлення у дітей старшого дошкільного віку з порушенням мовлення, є логопедична ритміка. Яка спрямована подолати недоліки просодичної сторони мовлення дитини через розвиток та корекцію рухової, зорової, слухової сфери.

Логопедична ритміка включає в себе поєднання рухів, дій та слів під визначену музику. Іншими словами, це розроблені вправи, ігри, рухові дії, які діти роблять відчуваючи ритм музики та підстроюючись під неї. Логоритміка відіграє значну роль у логопедичній роботі загалом та у розвитку просодики дитини.

Під час занять з корекції просодичної сторони мовлення засобами логоритміки у дітей старшого дошкільного віку з порушенням мовлення, важливо вірно підібрати музику, адже вона не лише допомагає налаштуватися на ритм певних вправ та ігор, але й значно впливає на настрій дитини, увагу, роботу головного мозку, центральну нервову систему та дарує дитині позитивні емоції.

Отже, слід виділити наступні важливі особливості використання логоритміки для корекції порушень просодичної сторони мовлення у дітей старшого дошкільного віку:

- діагностика психофізичного стану дитини;
- логопедичне обстеження порушень мовлення;
- ступінь рівноваги нервової системи дитини;

- вплив подразників та необхідність їх дозування (темп, ритм, динаміка, гучність музики та слів логопеда);
- визначення індивідуальних особливостей дитини;
- здатність дитини до зосередження;
- вікові особливості дитини тощо.

Тобто, використання логоритміки на заняттях з корекції просодичної сторони мовлення у дітей старшого дошкільного віку з порушенням мовлення, має базуватися на врахуванні особливостей кожної дитини, її можливостей, логопедичного обстеження та вікових особливостей.

Зміст заняття логопедичної ритміки для корекції просодики дитини має включати в себе: слухання музики, її спів, розвиток сприйняття звуків різної висоти, різної гучності, різної емоційної забарвленості, тембру, ритму, дикції.

Заняття з логоритміки мають включати: дихальні вправи, артикуляційну та пальчикову гімнастики (на розвиток кінетичного та кінестетичного пальцевого праксису), динамічні рухи, звукову автоматизацію, артикуляційні вправи, вправи на розслаблення, вправи на розробку гучності голосу, його інтонацію, тембр, темп, мелодику тощо.

Таким чином, корекція просодичної сторони мовлення у дітей старшого дошкільного віку з порушенням мовлення включає в себе не лише формування, розвиток та вдосконалення просодичних характеристик мовлення: темпу, ритму, гучності, мелодичності, емоційності голосу, а й розвиток сенсорних здібностей; розвиток ритмічних та рухових навичок, кінетичного та кінестетичного пальцевого праксису, тобто відповідно є дуже важливою та необхідною.